

PROGRAM WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ RZECZPOSPOLITA POLSKA – REPUBLIKA SŁOWACKA 2007- 2013

SPIS TREŚCI

- Trwa nabór na koncepcje projektów flagowych w programie Interreg Polska-Słowacja;
- Stan realizacji Programu PL-SK 2007-2013;
- Wrzesień miesiącem Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Przekazujemy Państwu najnowszy newsletter Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013. Życzymy przyjemnej lektury.

Zespół WST

TRWA NABÓR NA KONCEPCJE PROJEKTÓW FLAGOWYCH W PROGRAMIE INTERREG POLSKA-SŁOWACJA

Do 31 sierpnia 2015 roku trwa nabór na koncepcje projektów flagowych w programie Interreg Polska-Słowacja. Projekty flagowe to projekty, których oddziaływanie jest istotne dla całego obszaru wsparcia lub znacznej jego części po jednej i drugiej stronie granicy, które w dużym stopniu realizują wskaźniki programu, w sposób systemowy rozwiązują problemy zidentyfikowane w obszarze przygranicznym i/lub kompleksowo wykorzystują potencjał obszaru pogranicza. To także projekty, których produkty charakteryzują się trwałością w dłuższym, niż wynika to z przepisów dotyczących trwałości projektu, horyzoncie czasowym oraz generują potencjał rozwojowy. Szczegóły na temat prowadzonego naboru dostępne są na stronie Programu www.plsk.eu

STAN REALIZACJI PROGRAMU PL-SK 2007-2013

Dobiegła końca realizacja kolejnych projektów i mikroprojektów w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013. Słowacka Habovka i polski Czarny Dunajec zacieśniły współpracę strażaków poprzez wspólne szkolenia i ćwiczenia. Obie miejscowości zyskały także nowoczesny sprzęt – wozy ratownictwa pożarowego, co było szczególnie istotne w przypadku Habovki, która do tej pory cierpiąca na braki sprzętowe w tym zakresie.

Na ratownictwo i bezpieczeństwo na polsko-słowackim pograniczu postawiła także Gmina Sucha Beskidzka, beneficjent mikroprojektu *Podniesienie skuteczności systemu ratownictwa i ochrony ludności na pograniczu polsko-słowackim*. Przeprowadzone zostały szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego, bezpiecznego wypoczynku w górach, czy wypoczynku nad zbiornikami wodnymi i ciekami górskimi skierowane między innymi do uczniów szkół podstawowych i gimnazjum. Taka wiedza może się przydać szczególnie w czasie nadchodzących wakacji.

Na Podkarpaciu, na terenie skansenu archeologicznego Karpacka Troja w Trzcinicy stanęła platforma widokowa. Umiejscowiona w najwyższej położonej części skansenu ma ponad 40 metrów. Z platformy rozciąga się widok na rozległe obszary Dołów Jasielsko-Sanockich, Beskidy i Pogórze Karpackie.

Przy dobrej pogodzie i odpowiedniej przejrzystości powietrza turyści będą mogli dostrzec nawet odległe o ponad 100 km pasmo Tatr. Na platformie zamontowano dodatkowo lunety, a także kamerę internetową – widok z tej kamery można zobaczyć na stronie <http://wcam.pl/karpackatroja>. U słowackiego partnera projektu, w Hanuszowcach na Topli utworzony został mini-skansen – Archeopark Żywa Archeologia. To wyjątkowe muzeum, nie tylko do oglądania, ale przede wszystkim do przeżywania i doświadczania. Prowadzone są w nim bowiem „archeologiczne eksperymenty” – każdy może sprawdzić jak spało się na łóżkach pokrytych skórą, spróbować swych sił w wypalaniu ceramiki dawnymi sposobami, zagrać na replikach dawnych instrumentów. Na terenie archeoparku zrekonstruowanych zostało 5 domostw: paleolityczne, neolityczne, z epoki brązu, lateńskie i słowiańskie oraz otaczająca kompleks palisada. W 2104 roku archeopark otrzymał nagrodę Słowackiej Akademii Nauk za popularyzację i przybliżanie szerokiej społeczności dziedzictwa regionu.

W Karpackiej Troi w ramach mikroprojektu dodatkowo wzniesiona została chata słupowa kultury Otomani-Füzesabony, która posłuży do prowadzenia warsztatów edukacyjnych.

Na Podkarpaciu dzięki mikroprojektowi *Poszukiwacze wielokulturowej historii pogranicza* zawitał questing. To turystyka z zagadkami połączona z elementami gry terenowej i podchodów polegająca na odkrywaniu historii oraz dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Projekt miał na celu zachowanie pamięci o wydarzeniach historycznych i jej bohaterach, o których dzisiaj już pamięta niewielu mieszkańców pogranicza.

Z kolei Krynickie Towarzystwo Hokejowe Klub Młodzieżowy Krynica od stycznia do maja 2015 r. realizowało projekt pt. *Hokej w sercach ludzi naszych regionów*. Zarówno zorganizowany obóz szkoleniowy dla hokeistów z Krynicy i Bardejova, jak i Międzynarodowy Turniej Hokejowy przeprowadzony w marcu br. pozwoliły młodzieży podnieść swoje umiejętności i zdobyć nowe doświadczenia. Zakupiony sprzęt hokejowy umożliwił uczestnictwo w działaniach projektowych i uprawianie tej dyscypliny sportu młodym, aktywnym sportowcom pochodzącym z rodzin o trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Na wzajemne poznawanie się młodzieży, lecz nie przez sport, lecz ekologię postawili zarówno ekolodzy z Górnej Orawy jak i leśnicy ze słowackiej miejscowości Malcov w Kraju Preszowskim. Ci pierwsi, uczniom szkół z obu stron granicy zorganizowali edukacyjną wyprawę po orawskich mokradłach. Uczniowie mieli możliwość zobaczenia rzadkich okazów awifauny w zatoce Bobrowieckiej. Obserwowali ptaki wodne, poznawali gatunki, uczyli się je rozpoznawać na podstawie wydawanych dźwięków.

Na przykładzie położonej na obszarze przygranicznym zatoki Bobrowieckiej mieli możliwość przekonania się o tym, jak wygląda współpraca dwóch państw w zakresie ochrony przyrody, ponieważ właśnie tu Czarna Orawa – rzeka mająca swoje źródła w Polsce – wpada do Jeziora Orawskiego. Z kolei leśnicy stworzyli tuż przy granicy Ośrodek Pedagogiki Leśnej „Ekocentrum”. Ma on służyć przybliżaniu wartości natury społeczeństwu – przede wszystkim dzieciom ze szkół podstawowych i domów dziecka, za pośrednictwem techniki audiowizualnej, różnych książek i materiałów naturalnych, a także za pomocą warsztatów. Jako pierwsze tę formę kształcenia mogły wypróbować dzieci ze szkół podstawowych

z okolicznych miejscowości i z Polski oraz dzieci z domu dziecka w Svidniku. Na poszczególnych stanowiskach leśnicy w przystępny sposób wyjaśnili im znaczenie i funkcjonowanie przyrody, pokazali, jaką rolę w przyrodzie odgrywają chrząszcze i owady. Podczas spaceru przez las uczyli dzieci identyfikowania zwierząt na podstawie śladów i odgłosów, po liściach i owocach dzieci rozpoznawały, jakie drzewa rosną w lesie.

WRZESIEŃ MIESIĄCEM EUROPEJSKIEJ WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ

Zapowiada się gorący wrzesień na polsko-słowackim pograniczu i nie tylko. W dwie niedziele we wrześniu – w jedną w Krakowie, a w drugą w Bańskiej Bystrzycy zorganizowane zostaną gry miejskie, podsumowujące efekty programu i promujące je także poza obszar wsparcia. W grach będzie mógł wziąć udział każdy. To doskonała zabawa dla grup przyjaciół, ale również dla rodzin. Już teraz zapraszamy – o szczegółach dotyczących terminów i rejestracji będziemy informować na stronie internetowej Programu oraz na profilu Programu na Facebooku – zachęcamy do odwiedzania.

Również we wrześniu z okazji Dnia Europejskiej Współpracy Terytorialnej beneficjenci Programu będą organizować rozmaite wydarzenia – od wystaw począwszy, przez polsko-słowacki piknik oparty na baśniach, bajkach i legendach stanowiących dziedzictwo kulturowe pogranicza, doświadczanie historii w skansenie archeologicznym, po polsko-słowackie rozgrywki sportowe. Szczegółowe informacje co, gdzie i kiedy już wkrótce na stronie internetowej Programu oraz na profilu na Facebooku.

Z okazji przypadającego w tym roku 25-cio lecia Europejskiej Współpracy Terytorialnej w Luksemburgu planowana jest międzynarodowa konferencja, w której programie znajdzie się także prezentacja projektów zrealizowanych w ramach programów EWT w całej Europie wybranych przez jury spośród nadesłanych zgłoszeń. Czy znajdzie się wśród nich także projekt polsko-słowacki? Trzymamy kciuki.

Końcówka września to z kolei konferencja podsumowująca Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013 oraz uroczyste otwierająca program Interreg Polska-Słowacja 2014-2020. Szczegółowe informacje będą zamieszczane na stronie internetowej Programu.